

BNR: România ramâne pe ultimul loc în UE la intermediere financiară

România continuă să ocupe ultima poziție în Uniunea Europeană în funcție de ponderea creditului neguvernamental în PIB, indicatorul situându-se la 22%, fata de media europeană de 66%, potrivit Raportului asupra stabilității financiare al BNR.

"România continuă să se situeze pe ultima poziție în Uniunea Europeană din perspectiva ponderii creditului neguvernamental în produsul intern brut, care se situează semnificativ sub media Uniunii Europene (22% în primul trimestru al anului 2026, comparativ cu o medie de 66%)", se menționează în raport.

BNR arată că acest decalaj evidențiază nu doar subdezvoltarea sectorului financiar, ci și o capacitate limitată de susținere a economiei prin creditare, România situându-se sub economiile din regiune, precum Polonia, Bulgaria, Cehia și Ungaria.

Raportul arată că acest aspect este relevant și de dimensiunea activelor bancare ca pondere în activitatea economică.

"În România, Raportul între activele bancare și PIB este de 49% în trimestrul III al anului 2025, mult sub alte economii comparabile. Gradul redus de intermediere financiară nu reflectă exclusiv constrângeri de ofertă din partea sectorului bancar, ci mai degrabă particularități ale cererii de credit și ale structurii de finanțare a sectorului corporativ, respectiv un nivel relativ ridicat de autofinanțare în rândul firmelor, prevalența creditului comercial ca sursă de finanțare pe termen scurt, în contextul unei ponderi semnificative a companiilor cu capitalizare redusă", precizează sursa citată.

Conform BNR, aceste elemente sunt amplificate de nivelul mai scăzut al educației financiare, care limitează utilizarea instrumentelor financiare complexe și diversificarea surselor de finanțare, precum și de specificul pieței imobiliare, caracterizată printr-un grad ridicat de deținere în proprietate a locuințelor.

"Acest model reduce structural cererea de credit ipotecar și favorizează menținerea unei ponderi semnificative a tranzacțiilor imobiliare realizate în numerar, în afara canalelor de finanțare bancară (numărul creditelor noi ipotecare raportat la numărul tranzacțiilor imobiliare în perioada aprilie 2025 - martie 2026 este de 42%), diminuând astfel rolul sistemului financiar în intermedierea fluxurilor de capital din acest segment al economiei", se mai arată în raport.

BNR precizează că o dezvoltare din ce în ce mai importantă a segmentului financiar non-bancar și a pieței de capital poate contribui la o mai bună reziliență a sistemului financiar românesc, încurajând o creștere sustenabilă a intermediării și o diversificare mai amplă a surselor de finanțare disponibile pentru sectorul real.

BNR arată că autorizarea unei Contraparti Centrale ar putea contribui la creșterea intermediării financiare.

"Rolul său principal este reducerea riscului de contrapartidă și limitarea riscului sistemic prin garantarea decontării tranzacțiilor și utilizarea mecanismelor de management al riscului, contribuind astfel la creșterea încrederii investitorilor și a lichidității pieței. În România, Contrapartea Centrală (CCP.RO Bucharest SA) este în proces de autorizare, fiind un proiect dezvoltat pentru introducerea compensării centralizate a tranzacțiilor, în special pe instrumente derivate, cu impact asupra reducerii riscului de contrapartidă și dezvoltării pieței de capital", notează BNR.